

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical
Conference dedicated to World Anatomy Day

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

15-16 жовтня 2025 року

**Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2025**

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції
до Всесвітнього дня анатомії

Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical Conference
dedicated to World Anatomy Day

(м. Харків, 15—16 жовтня 2025 року)

(Kharkiv, Ukraine, October 15—16, 2025)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2025

УДК (61:57):004.773.7

М 42

Редакційна колегія:

д-р пед. наук, доц. Давидова Ж.В.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; канд. біол. наук, доц. В'язовська О.В.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. фарм. наук, доц. Бризицька О.А.; канд. техн. наук, доц. Нессонова М.М.; зав. бібліотеки Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії (15—16 жовтня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 236 с.
ISBN 978-617-7886-88-3
DOI: 10.61718/khimu2025

Збірник містить матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії «**Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект**», є нефаховим науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти, молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; цифрових технологій в медичній науці, практиці та освіті; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; впровадження цифрових технологій в медичну науку, практику і освіту; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2025

© Колектив авторів, 2025

Conclusion. Thus, the pterygomaxillary fissure types, similar to linear dimensions and shapes, may show gender-based differences. In men, the medium and wide-low types are more frequently observed, whereas in women, the medium and narrow-high types are predominant. The medium type is the most common in both men (38.5%) and women (49.4%).

RANGE OF VARIABILITY OF MANDIBULAR AND CHIN ANGLES INDICATORS IN PEOPLE OF MATURE AGE

Boiagina O.D., Sosonna L.O., Klochko N.I.

Kharkiv National Medical University, Kharkiv, Ukraine

od.boiahina@knmu.edu.ua

Introduction. The mandibular and chin angles have a certain significance for understanding the profile configuration of the facial skull. The mandibular angle is formed by the body of the mandible and its ramus. The chin angle is established at the intersection of the basal plane and the line passing through the pogonion and infradentale points.

The aim of the study was to establish the range of variability of the mandibular and chin angles in people of mature age depending on the craniotype.

Materials and methods. The research material was 115 skulls of mature age people of both sexes, including 35 bone preparations of a complete or fragmented skulls from the museum collection of the Department of Human Anatomy, Clinical Anatomy and Operative Surgery of Kharkiv National Medical University (KhNMU), and 80 results of studies of the human head on a computed tomography scanner without bone tissue pathology, selected in the medical and diagnostic center on the basis of a cooperation agreement with the Department of Human Anatomy, Clinical Anatomy and Operative Surgery of KhNMU.

Craniometric research of certified bone preparations from the museum collection was carried out using a set of measuring devices with appropriate metrological support. Craniometric studies of the results of computed tomography examinations were carried

out with the help of measuring blocks of computer programs, which are used to analyze tomograms and three-dimensional reconstructions built on them. The following programs were used in our work: Ez3D Plus 3D; DICOM Vidar Dicom Viewer; eFilmlite.

All research objects were divided into three types of skull structure according to the cranial index: brachycranies, mesocranies, and dolichocranies. Further analysis of the range of variability of the mandibular and chin angle indices was carried out according to belonging to one of the three types of skull structure.

Results and discussion. According to the results of the obtained data, it was established that the mandibular angle has the largest parameters in brachycranies with an indicator of $\bar{x} = 124.82^\circ$ at $\sigma = 4.32$ and $m_{\bar{x}} = 2.80$ (in men), and $\bar{x} = 120.66^\circ$ at $\sigma = 3.12$ and $m_{\bar{x}} = 1.96$ (in women). Intermediate indicators are characteristic of mesocranies ($\bar{x} = 118.12^\circ$ and $\bar{x} = 116.10^\circ$ at $\sigma = 2.06$ and $\sigma = 1.90$, $m_{\bar{x}} = 2.11$ and $m_{\bar{x}} = 2.40$, respectively). In dolichocranies, there is a decrease in the mandibular angle to $\bar{x} = 110.18^\circ$ at $\sigma = 2.14$ and $m_{\bar{x}} = 1.82$ in men and $\bar{x} = 109.22^\circ$ at $\sigma = 2.06$ and $m_{\bar{x}} = 1.38$ in women.

According to our data, the chin angle demonstrates the least variability depending on the extreme forms of the facial skull structure. It is slightly increased in brachycranies ($\bar{x} = 72.82^\circ$ at $\sigma = 2.67$ and $m_{\bar{x}} = 12.12$ in men and $\bar{x} = 70.56^\circ$ at $\sigma = 2.08$ and $m_{\bar{x}} = 1.88$ in women) with a tendency to decrease in mesocranies ($\bar{x} = 68.14^\circ$ at $\sigma = 1.38$ and $m_{\bar{x}} = 1.16$ in men and $\bar{x} = 66.22^\circ$ at $\sigma = 1.81$ and $m_{\bar{x}} = 0.98$ in women) and dolichocranies ($\bar{x} = 59.16^\circ$ at $\sigma = 1.15$ and $m_{\bar{x}} = 0.83$ and $\bar{x} = 56.06^\circ$ at $\sigma = 1.48$ and $m_{\bar{x}} = 0.91$, respectively).

Conclusions. The range of anatomical variability of the indicators of the mandibular and chin angles in mature people has been determined. It has been established that representatives of the brachycranial craniotype are characterized by maximum values of the mandibular and chin angles. Dolichocranies are characterized by a decrease in the above-mentioned parameters, while mesocranies have intermediate values.

NEW METHOD IN PROPHYLAXIS OF INTESTINAL ANASTOMOTIC LEAKAGE

Mammadov T.E.

Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan

tapdiqmemmedov@gmail.com

Introduction. The complications after laparoscopic and open resection of intestines and its prevention are actual problems of abdominal surgery. One of the most serious complications after intestinal surgery is intestinal anastomotic leakage, which is observed in 5.4–10.5% of cases. Recently, many fundamental scientific-research studies attention has been paid to the investigation of the application of preparations containing growth factors. One of these drugs is human placental hydrolysate (HPH). We considered to conduct an experimental research to investigate the effectiveness of HPH in the prevention of intestinal anastomotic leakage.

The aim of the research was to study the effect of human placental hydrolyzate on the regeneration of the intestinal anastomosis and on the prevention of its leakage.

Materials and methods. Experimental studies were conducted on 2 groups (control and main) of rabbits. A model of acute intestinal obstruction was created in each group. A day later, relaparotomy was performed in both groups, necrotized segments of the intestine were resected and anastomoses were placed side by side. In the background of acute intestinal obstruction model, 60 rabbits had intestinal resection and primary anastomosis. After the operation, 20 rabbits taken as a control group received traditional treatment, and 40 rabbits in the main group in addition to the traditional treatment were used 8.4 mg/kg/day human placental hydrolysate. On the 3rd, 5th, 7th and 15th day, the studied segments were taken for morphohistochemical study.

After successful experimental results clinical studies were conducted on 122 patients (control group – 60, main group – 62), who underwent resection of various segments of the intestine with anastomoses. For the purpose of preventing the leakage

ЗМІСТ / CONTENTS

**НАПРЯМ 1..... СУЧАСНІ МОРФОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ТА НАУКОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ**

**DIRECTION 1. ACTUAL MORPHOLOGICAL METHODS AND
SCIENTIFIC TECHNOLOGIES IN MEDICINE**

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ ВЕЛИЧИНОЮ ОЧНОГО ЯБЛУКА, ЯК
ПЕРИФЕРИЧНОЇ ЧАСТИНИ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРУ ТА ОЧНОЇ ЯМКИ
ЧЕРЕПУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОРФОМЕТРИЧНОГО ТА
КРАНІОМЕТРИЧНОГО МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Абдул-Огли Л.В., Олійник К.А., Кошарний Д.В. 8

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ СУЛЬФІДНОЇ
МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ

Балашова І.В., Польщаківа Т.В., Гуца С.Г. 10

МОЖЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ ТА
КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ У ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ

Балашова І.В., Дукова О.Р., Лисий І.С. 13

ЗМІНИ ЩІЛЬНОСТІ МЕЛАТОНІНОВИХ РЕЦЕПТОРІВ 1А У НЕЙРОНАХ
ПРИШЛУНОЧКОВОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА ЩУРІВ ЗА РІЗНОЇ
ТРИВАЛОСТІ ФОТОПЕРІОДУ ТА УВЕДЕННЯ МЕЛАТОНІНУ

Булик Р.Є., Федоряк І.В., Агранов О.С. 16

МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА АНГІОГЕНЕЗУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ
БІОМАТЕРІАЛІВ У ХІРУРГІЇ

Діброва В.В., Попович Я.М. 18

ДОСЛІДЖЕННЯ НАНОЧАСТИНОК ЯК ПОТЕНЦІЙНИХ БІОМЕДИЧНИХ
АГЕНТІВ

Карнаух Т.Ю., Мехед О.Б. 22

ПОШКОДЖЕННЯ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ ПРИ ДІЇ УДАРНОЇ
ХВИЛІ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯЗІВ КІНЦІВОК ЩУРІВ

Кошарний В.В., Китова І.В., Кушнар'ова К.А. 25

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА СКАРЛАТИНУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Нессонова Т.Д., Подаваленко А.П., Білера Н.В.	27
ВІКОВА МОРФОЛОГІЯ ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ Солтис Р.М., Хмара Т.В., Столяр Д.Б.	30
СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ Тининика Л.М., Лоцкіна Я.Г.	32
ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПЕРЕБУДОВИ СЕРЦЯ ЩУРІВ ПРИ ІНТОКСИКАЦІЇ ЕКЗОГЕННОГО ПОХОДЖЕННЯ Янчишин А.Я. , Тимошенко І.О.	35
APPLIED SIGNIFICANCE OF ANATOMY IN THE DIAGNOSIS OF ULNAR NERVE INJURIES Biryuk I.G.	38
GENDER CHARACTERISTICS OF THE TYPES OF PTERYGOMAXILLARY FISSURE Guliyeva K.J., Ganbayeva Sh.F., Mustafayeva N.A.	41
RANGE OF VARIABILITY OF MANDIBULAR AND CHIN ANGLES INDICATORS IN PEOPLE OF MATURE AGE Boiagina O.D., Sosonna L.O., Klochko N.I.	42
NEW METHOD IN PROPHYLAXIS OF INTESTINAL ANASTOMOTIC LEAKAGE Mammadov T.E.	44
THE IMPACT OF INTENSE PHYSICAL EXERCISE ON THE ULTRASTRUCTURE OF INTERALVEOLAR CAPILLARIES Sultanova T.S., Yagubova S.M., Guliyeva K.J.	45
MECHANISMS UNDERLYING THE EFFECTS OF HYPOBARIC HYPOXIA ON THE THYROID GLAND Yagubova S., Sultanova T., Akbarov E.	47

CONSIDERATION OF CERTAIN TYPES OF HYPEROSTOSIS

Sukhonosov R., Tereshchenko A., Halycha M. 48

REVIEW OF MORPHOFUNCTIONAL FEATURES OF THE STOMACH

Rutgaizer V.G., Alimova V.D. 52

BILATERAL ASYMMETRY OF THE PERICARDIAL NEUROVASCULAR
BUNDLES

Khmara T.V., Skypnyk V.M., Osypenko Ye.Ye. 54

**НАПРЯМ 2..... КЛІНІЧНІ, ДІАГНОСТИЧНІ, ФАРМАКОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ МЕДИЦИНИ**

**DIRECTION 2. CLINICAL, DIAGNOSTIC, AND PHARMACOLOGICAL
ASPECTS OF MEDICINE**

ЗМІНИ РІВНЯ ПРОДУКТІВ, ЩО РЕАГУЮТЬ З 2-ТІОБАРБІТУРОВОЮ
КИСЛОТОЮ, ЯК МАРКЕРА ПЕРЕКИСНОГО ОКИСЛЕННЯ ЛІПІДІВ ПРИ
ДОКСОРУБІЦИН-ІНДУКОВАНІЙ КАРДІОМІОПАТІЇ ТА ЇХ КОРЕКЦІЯ
КРІОКОНСЕРВОВАНИМ ЕКСТРАКТОМ СЕРЦЯ

Дробнер І.Г., Гладких Ф.В., Лядова Т.І. 58

ХВОРОБА ЛЕГГА-КАЛЬВЕ-ПЕРТЕСА

Король А.П., Гненна В.О., Бережнова М.Л. 61

СТАН ВЕНОЗНОГО КРОВОПЛИНУ ПРИ АОРТО-МЕЗЕНТЕРІАЛЬНОМУ
СИНДРОМУ У ЖІНОК

Попович Я.Я., Діброва В.В., Попович Я.М. 64

INFLAMMATORY BIOMARKERS IN CHRONIC SINUSITIS

Azizova P.E. 65

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ БАЛЬНЕОТЕРАПІЇ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК З
ПРОЯВАМИ КЛІМАКТЕРИЧНОГО СИНДРОМУ

Степанова Н.З., Польщаківа Т.В., Гуца С.Г. 67

АТРЕЗІЯ СТРАВОХОДУ В БЛИЗНЮКІВ

Яциченко М.М., Гненна В.О. Причепа Т.О. 70